

Curs 2025-2026

Orígens, contextos i tendències del pensament psicoanalític

Docent: Neri Daurella

Presentació

Es tracta de mostrar una panoràmica dels desenvolupaments del pensament psicoanalític, des dels seus orígens en l'obra freudiana, en el context de la Viena de fa més de cent anys, passant per la seva constant diversificació en grups i escoles, a vegades molt distants entre si, tant en la teoria com en la tècnica, en diferents èpoques i contextos fins a arribar al segle XXI.

L'alumnat podrà orientar-se al mapa de la pluralitat tècnic-tècnica de la psicoanàlisi contemporània, i identificar els orígens i evolució d'alguns conceptes fonamentals en la literatura psicoanalítica contemporània.

Metodologia

Al llarg del seminari, la docent farà una síntesi introductòria de cada tema i es comentaran articles que s'hauran llegit prèviament.

Programa

- 1-** Freud en el context sociocultural de Viena s. XIX-XX: de la neurologia al descobriment de l'inconscient, i la psicoanàlisi com a mètode per desvelar-lo. De la teoria traumàtica a la pulsional.
- 2-** L'organització de la psicoanàlisi institucional. L'IPA. Els primers dissidents (Adler, Jung).
- 3-** Ferenczi recupera el paper del trauma. Confusió de llengües.
- 4-** La gran emigració arran de la guerra. De Viena a Londres. Melanie Klein; Anna Freud i el grup independent (Balint, Fairbairn, Winnicott) Controversial Discussions.
- 5-** Bowlby i la teoria de l'aferrament.
- 6-** Psicoanàlisi interpersonal i sociocultural als Estats Units: Sullivan, Fromm, Karen Horney.
- 7-** Psicoanàlisi vincular a Llatinoamèrica: Pichon Rivière, Racker i els Baranger.
- 8-** Psicoanàlisi francesa: Escola psicosomàtica de París, Lacan, André Green.
- 9-** Psicoanàlisi relacional: Mitchell, Bromberg, Orange, Stolorow.
- 10-** Les ciències de la complexitat. La psicoanàlisi relacional i la teoria dels sistemes intersubjectius, dinàmics i no lineals.

Bibliografia

- Aguayo, J. (2002), Patrocinios en la disputa acerca del análisis de niños entre Melanie Klein y Anna Freud – 1927-1932, Libro Anual de Psicoanálisis, XVI, 285-304.
- Avila Espada, A. (2013), La tradición interpersonal. Perspectiva social y cultural en psicoanálisis. Madrid: Agora Relacional.
- Bromberg, P. (2011), La sombra del tsunami y el desarrollo de la mente relacional, Madrid: Agora relacional.
- Coderch, J. (2006), Pluralidad y diálogo en Psicoanálisis, Barcelona: Herder.
- Coderch, J. (2007), Conflicto, déficit y defecto, CEIR, (vol. 1 (2), pp. 359-371.
- Coderch, J. (2014), Avances en Psicoanálisis Relacional, Madrid: Agora Relacional.
- Daurella, N. (2012), Trauma y retraumatización. De Ferenczi a Fonagy pasando por la teoría del attachment y las neurociencias, Revista digital www.temasdepsicoanalisis.org, n.º 3.
- Daurella, N. (2013), Falla básica y relación terapéutica. La aportación de Michael Balint a la concepción relacional del psicoanálisis. Madrid: Agora Relacional.
- Freud, S. (1914), Historia del movimiento psicoanalítico.

Bibliografia

- Gay, P. (1988), Freud. Una vida de nuestro tiempo. Barcelona: Paidós.
- Green, A. (2011), Unidad y diversidad de las prácticas del psicoanalista, Madrid: Biblioteca Nueva.
- Kandel, E. (2007), En busca de la memoria: nacimiento de una nueva ciencia, Buenos Aires: Katz.
- Lanza Castelli, G. (2018), El psicoanálisis francés contemporáneo, Aperturas psicoanalíticas, 59.
- Marrone, M. (2009), La teoría del apego. Un enfoque actual, Madrid: Psimática.
- Mitchell, S. (1997), Influencia y autonomía en Psicoanálisis, Madrid: Agora Relacional.
- Wallerstein, R. (1988), ¿Un psicoanálisis o muchos?, Int. J. Psycho-Anal., 69, 5-21-
- Revista Digital Aperturas Psicoanalíticas, vol. 58 y 59: Monográfico “El Psicoanálisis en los últimos 20 años. La teoría y la técnica”.

Durada i calendari

- 20 h
 - 16, 23 i 30 de setembre
 - 7, 14, 21 i 28 d'octubre
 - 4, 11 i 18 de novembre
- 19.30 h a 21.30 h
- Preu: 440€

[MÉS INFORMACIÓ](#)

[INSCRIU-TE](#)

**FUNDACIÓ
VIDAL i
BARRAQUER**

Institut
Universitari
de Salut Mental

UNIVERSITAT RAMON LLULL